

Det ondes væsen som omdrejningspunkt

Det er livets store spørgsmål og det ondes beskaffenhed, der optager gyser- og fantasy-forfatter Kenneth Bøgh Andersen allermost. De emner appellerer tydeligvis også til hans voksende læserskare, for siden debuten i 2000 er Andersens bøger blevet både kendt og kronet med adskillige priser.

Af Anna Maria Aslan
Foto: Nina Lemvig-Müller

Der skulle gå seks år med en ørkenvandring i afslag, før et forlag omsider ville binde an med at udgive et af Kenneth Bøgh Andersens bogmanuskripter. Til gengæld fik han så kontrakt på tre bøger på en gang – nemlig en fantasy-trilogi. Men hvordan orkede han at blive ved? Får man ikke knækket selvtilliden af så mange afslag?

– Næ, jeg blev ikke specielt skuffet over afslagene. Jeg fik jo konstruktiv kritik og ikke bare et standardafslag. Det gjorde mig bare endnu mere stædig og opsat på at få det udgivet, siger den tidligere folkeskolelærer Kenneth Bøgh Andersen, hvis bøger nu sælger så godt, at han kan leve af sin forfatter- og foredragsvirksomhed.

Stemme til forbudte følelser

Helt fra starten – dvs. fra begyndelsen af 1990'erne – har Kenneth Bøgh Andersen været optaget af at skrive fantasy- og gyserhistorier. Det var før Harry Potter-bølgen havde ramt verden, så selvom gyselitteratur siden 1800-tallet har haft et ret stabilt publikum, var fantasy på det tidspunkt stadig et ret ukendt fænomen. Men hvad er det så ved disse to genrer, der tiltrækker?

– Fantasy giver jo mulighed for at agere i en anden verden, og den mulighed skal bruges til noget. Til at iscenesætte noget magisk, der på et symbolsk plan udforsker livets store spørgsmål. Gysergenren, der jo kredser om det ondes væsen, giver stemme til tabubelagte følelser, som ofte er dem, der fører til ondskab. Misundelse og jalousi. Forsmædet kærlighed. Had og selvhad. Skuffelse, svigt osv.

Og det fik mig til at spekulere på, om vi alle rummer kimen til ondskab. Og om man kan korrumpere selv de ædlest og bedste mennesker til at blive onde, fortæller Kenneth Bøgh Andersen.

Livtag med det onde

Den sidste tanke fik ham på den idé, der førte til romanen Djævelens lærling. Her lader han den ærkegode dreng, Filip – med efternavnet Engell – falde ned i helvede, hvor han skal oplæres i ondskab. For Satan er døende, og derfor skal han have fundet en kronprins til mørkets trone. Skønt der er mange kandidater til posten i helvede, foretrækker Satan et menneske, men det skulle ikke lige have været Filip. Det skulle have været Søren, den ondeste og mest sadistiske dreng på Filips skole. Trods fejlen går Satan alligevel i gang med at oplære Filip i ondskab og finde hans mørke sider. Undervejs får Filip både venner og fjender i den dystre verden, og han får også farten af et komplot rettet mod mørkets trone.

Bogen viser Kenneth Bøgh Andersens enorme belæsthed og slet skjulte referencer til store værker i verdenslitteraturen – og også til Biblen og De Apokryfe Skrifter (tekster, der har samme oprindelse som de bibelske tekster, men som ikke er fundet egnede til optagelse i Biblen, red.). Der er f.eks. en del ligheder med temaet i John Miltons epos Paradise Lost fra 1674, der også skildrer de mange djævle, der bor i helvede. Dantes Guddommelige Komedie er tydeligvis også en af Andersens inspirationskilder. Her følger man jo Dantes rejse fra lidelserne i helvede gennem skærsildens mildere og mere jordiske prøvelser og frem til en himmelsk forløsning. På det psykologiske plan kan Dantes ko-

medie læses som en udviklingsfortælling om personlig modning og moralsk dannelse, men også om det gode over for det onde og om skyld og straf. Det er de samme temaer, der er på spil i Djævelens lærling.

– På sin vis er Djævelens lærling en slags "guddommelig komedie" for børn og unge, da helten jo møder forskellige skyldige mennesker, der i døden bliver straffet for de synder, de har begået i livet. I mit arbejde med straffen som tema har jeg især ladet mig inspirere af de bibelske fortællinger, bl.a. historien om Pontius Pilatus. Det var ikke meningen, at bogen skulle blive til en serie, men da jeg kom i gang, kunne jeg se, at der var så mange historier at fortælle i det univers, jeg fik bygget op – og også så mange "hvad nu hvis'er", at jeg var nødt til at lade en større overordnet fortælling fortsætte i flere bøger, siger Kenneth Bøgh Andersen.

Uden helvede ingen himmel

Hvorfor er du så optaget af ondskab? Hvad er det onde for en størrelse?

– Det er fascinerende at udforske det onde, fordi man derved får adgang til at følge de forbudte stier i sjælen dyb. Når mennesker rammes af tragedien eller den harmdirrende uretfærdighed, hvad gør det så ved dem? Gysergenren præsenterer nogle muligheder for læseren. Hvad fiktionens figurer så bruger disse muligheder til, kan jo samtidig bringe læseren til at tænke over sine egne valg i en lignende situation. Det interessante er jo ikke, at Djævelen kan opfylde nogle ønsker – men derimod, hvad man så rent faktisk ønsker. Sagen er jo, at man altid har valget mellem godt og ondt, siger Kenneth Bøgh Andersen. ►

Priser og legater, Kenneth Bøgh Andersen har modtaget

2001 – Æreslisten ved uddeling af Kulturministeriets Børnebogspris for trilogien Slaget i Caïssa.

2005 – Æreslisten ved uddeling af Kulturministeriets Børnebogspris for romanen Himmelherren.

2005 – Orloprisen (DR og Kulturministeriets børnebogspris) for Bedste Ungdomsbog. Modtaget for romanen Himmelherren.

2006 – Kommunernes Skolebiblioteksfor-
enings Forfatterpris 2006.

2006 – Orloprisen for Bedste Børnebog.
Modtaget for romanen Djævelens lærling.

Kenneth Bøgh Andersens egen historie

Født 29. november 1976 og fra Ringsted. Begyndte at skrive allerede i ungdoms-
årene. Er uddannet skolelærer og under-
viste fra 2002-2007 på halv tid i en folke-
skole. Den anden halve tid arbejdede han
som forfatter, men fra foråret 2007 blev
han forfatter på fuldtid. Han gik i 10. klas-
se, da han gav sig i kast med sin første
bog, og gik på gymnasiet, da han gik i
gang med den anden. Manuskripter ho-
bede sig op, og det samme gjorde bun-
ken af afslag fra forlagene også.

I 1998 sendte han et manuskript ind til
Høst og Søns Forlag nemlig Åbningen –
Slaget i Caïssa 1. Det var første del i en
trilogi. Under en rejse til USA blev han
kontaktet af forlaget, der spurgte, hvor del
2 og 3 blev af. Hvis de var lige så gode
som 1'eren, så ville de nemlig også gerne
udgive dem. To år senere gav de mange
års hårde arbejde pote: han debuterede
med de tre bøger Åbningen, Tægeman-
dens død og Skakmat. De kom på æresli-
sten, da Kulturministeriets Børne- og ung-
domsbogspris blev uddelt. Siden da er tin-
gene gået stærkt. Han har fået udgivet
adskillige bøger og novellesamlinger, der
også er udkommet i Sverige, Norge og
Spanien. Foruden bøgerne har han også
skrevet en julemusical til Eventyrteatret,
den blev opført i 2002 i Tivolis Glassal.

Læs mere på
www.kennethboeghandersen.dk

